

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 103/2021 van 15 juni 2021

Betreft: Advies m.b.t. 3 voorontwerpen van wet houdende de instemming met de volgende internationale akten:

- 1. het Negende Protocol ter aanvulling van de Stichtingsakte van de Wereldpostvereniging, gedaan te Istanbul op 6 oktober 2016 ;**
- 2. het Eerste aanvullend Protocol bij het Algemeen Reglement van de Wereldpostvereniging, gedaan te Istanbul op 6 oktober 2016 ;**
- 3. de Wereldpostconventie en haar Slotprotocol, gedaan te Istanbul op 6 oktober 2016.**
- 4. het Tiende Protocol ter aanvulling van de Stichtingsakte van de Wereldpostvereniging, gedaan te Addis Abeba op 7 september 2018;**
- 5. het Tweede Protocol ter aanvulling van het Algemeen Reglement van de Wereldpostvereniging, gedaan te Addis Abeba op 7 september 2018;**
- 6. het Protocol ter aanvulling van de Wereldpostconventie, gedaan te Addis Abeba op 7 september 2018;**
- 7. het Slotprotocol van het Protocol ter aanvulling van de Wereldpostconventie, gedaan te Addis Abeba op 7 september 2018;**
- 8. het Tweede Protocol ter aanvulling van de Wereldpostconventie, gedaan te Genève op 26 september 2019 (CO-A-2021-117).**

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van*

persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Petra De Sutter, Vice-eersteminister en minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post, ontvangen op 30/05/2021;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 15 juni 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Mevrouw Petra De Sutter, hierna de aanvrager, verzocht op 30/05/2021 het advies van de Autoriteit over 3 voorontwerpen van wet houdende de instemming met 8 internationale akten (hierna de 3 voorontwerpen). Deze internationale akten werden in de context van de Wereldpostunie¹, een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties waarvan 192 landen lid zijn, in 2016, 2018 en 2019 goedgekeurd en ondertekend.
2. Het advies wordt gevraagd bij hoogdringendheid omdat de ratificering van deze internationale akten nog voor het parlementair zomerreces van 2021 zou moeten afgerond zijn.
3. De Autoriteit stelt vast dat haar advies of dat van haar rechtsvoorganger, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, voor de ondertekening van deze akten had moeten ingewonnen worden, zodat de teksten in functie van hun eventuele opmerkingen desgevallend nog konden worden aangepast/verbeterd vooraleer ze werden goedgekeurd en ondertekend. Dit is nu niet meer mogelijk.
4. In het kader van dit verzoek vulde de aanvrager ook het "Formulier voor het aanvragen van een advies over een ontwerp van normatieve tekst" (hierna "het formulier") in.

¹ Ook gekend onder de naam Wereldpostvereniging of UPU.

II. DRAAGWIJDTE VAN ONDERHAVIG ADVIES

5. Het verzoek aan de Autoriteit om een advies te verstrekken betreffende de 3 voorontwerpen komt evident bovenop de plicht van de aanvrager om er – desgevallend na advies van zijn functionaris voor gegevensbescherming – over te waken dat de gegevensverwerkingen die ingevolge de geratificeerde internationale akten zullen plaatsvinden de vigerende dataproductie-principes respecteren.
6. Aangezien de aanvrager niet aangeeft dat 3 voorontwerpen aanleiding zou kunnen geven tot hoge risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.
7. Aangezien de Autoriteit binnen de korte tijdspanne waarover zij beschikte materieel niet in de mogelijkheid was om de 8 internationale akten ten gronde te analyseren.
8. Bijgevolg beperkt de Autoriteit zich tot het in het herinnering brengen van de beginselen die bij de verwerking van persoonsgegevens moeten in acht worden genomen. Zij behoudt zich echter het recht voor om later tot een grondige analyse van de teksten over te gaan

III. TEN GRONDE

A. Noodzakelijkheidstoets

9. Elke verwerking van persoonsgegevens die door regelgeving wordt ingevoerd, houdt in principe een beperking in van het recht op bescherming van persoonsgegevens. Bij de voorbereiding van een ontwerp van normatieve tekst dat verwerkingen van persoonsgegevens omkadert, dient bijgevolg eerst te worden geanalyseerd of de geviseerde maatregel wel noodzakelijk is om het legitiem doel te bereiken dat ermee beoogd wordt. Deze noodzakelijkheidstoets impliceert dat de steller van een ontwerp van normatieve tekst een voorafgaande analyse uitvoert van enerzijds de feiten die de invoering van de maatregel rechtvaardigen en anderzijds de efficiëntiegraad van de maatregel in het licht van het doeleinde dat ermee beoogd wordt. Bij deze analyse dient de steller ook na te gaan of zijn doel eventueel via een maatregel kan bereikt worden die vanuit gegevensbeschermingsoogpunt minder intrusief is.

B. Rechtsgrondslag en voorzienbaarheid van de norm

10. Elke verwerking van persoonsgegevens dient een rechtsgrond te hebben in artikel 6.1. AVG. Gegevensverwerkingen die via een normatieve maatregel worden ingevoerd zijn vrijwel steeds gebaseerd op artikel 6.1., punt c) of e) AVG . Krachtens artikel 22 GW, artikel 8 EVRM en artikel 6.3.

AVG, dienen dergelijke verwerkingen omkaderd te worden door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. De regelgeving dient dus op een voldoende precieze manier te bepalen onder welke voorwaarden en in welke omstandigheden de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt. In principe dienen de volgende elementen er daarom in te worden opgenomen:

- de verwerkingsverantwoordelijke ,
- (het)(de) doeleinde(n) van de verwerking ,
- het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dit (deze) doeleinde(n),
- de bewaartermijn van de gegevens ,
- de categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt,
- de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie de gegevens worden meegedeeld ,
- de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld.

C. Verwerking van gevoelige gegevens

11. De Autoriteit wijst er op dat de verwerking van sommige bijzondere categorieën van persoonsgegevens zoals opgesomd in de artikelen 9 & 10 AVG in principe verboden is.

12. Het betreft ten eerste de categorieën opgesomd in artikel 9.1 AVG: de persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, gegevens over gezondheid en gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid. Artikel 9.2 AVG beschrijft de situaties waarin uitzonderingen gelden op dit verwerkingsverbod. Indien dergelijke categorieën van gegevens ingevolge een ontwerp van normatieve tekst verwerkt zullen worden, is het aldus noodzakelijk om na te gaan of deze verwerking een basis vindt in één van de uitzonderingsgronden in artikel 9.2. AVG .

13. Bij de voorbereiding van een ontwerp van normatieve tekst zal vaak de uitzondering onder punt g) van artikel 9.2 AVG relevant zijn: “de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene”. Indien de steller van een ontwerp van normatieve tekst een verwerking (ten dele) op dit artikel 9.2.g) AVG wil baseren, dient hij aldus het zwaarwegend algemeen belang aan te tonen dat de verwerking van deze gegevens

noodzaakt. Bovendien moet het ontwerp van normatieve tekst specifieke maatregelen treffen om te waken over de bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkenen.

14. De Autoriteit wijst er verder op dat artikel 9 WVG bijkomende voorwaarden oplegt voor de verwerking van deze gegevenscategorieën.

15. Een tweede categorie van gegevens waarvoor een verwerkingsverbod geldt zijn gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten (artikel 10 AVG). Dit soort gegevens mag alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of een andere persoon indien de verwerking door een wet (nationaal of Europees) is toegestaan. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid. Tot slot bepaalt artikel 10 WVG door welke personen/instellingen dit type van gegevens kan verwerkt worden en onder welke voorwaarden dit dient te gebeuren.

D. Gebruik van het Rijksregisternummer

16. Indien het de bedoeling is om via een ontwerp van normatieve tekst voor welbepaalde doeleinden het gebruik van het Rijksregisternummer in te voeren, dienen onderstaande voorschriften in acht genomen te worden.

17. Artikel 87 van de AVG stelt dat lidstaten die een nationaal identificatienummer vaststellen er moeten over waken dat dit alleen wordt gebruikt indien er passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene worden voorzien. Dergelijke garanties impliceren dat:

- het gebruik van een dergelijk nummer beperkt dient te worden tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk en proportioneel is, aangezien dit gebruik bepaalde risico's met zich meebrengt;
- de doeleinden duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden;
- de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden eveneens worden omkaderd;
- de technische en organisatorische maatregelen het beveiligd gebruik passend omkaderen.

18. De Autoriteit vestigt er verder de aandacht op dat het gebruik van het Rijksregisternummer slechts toegestaan is voor zover de betrokken instantie(s) over de vereiste machtiging beschik(t)(ken), op grond van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (artikel 8, § 1) . Overeenkomstig deze bepaling is er geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. In de andere gevallen wordt de machtiging tot gebruik van het Rijksregisternummer in principe verleend door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, onder

de voorwaarden bepaald in de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983. Wanneer het Informatieveiligheidscomité een beraadslaging moet verlenen voor een mededeling van persoonsgegevens kan het in voorkomend geval tegelijk een beraadslaging verlenen voor het gebruik van het Rijksregisternummer door de betrokken instanties, indien dat noodzakelijk is in het kader van de beoogde mededeling .

19. De Autoriteit onderlijnt tevens dat het gebruik van het Rijksregisternummer door buitenlandse overheden, instanties, organisaties en rechtspersonen verboden is, tenzij dit uitdrukkelijk door de toepasselijke internationale regelgeving wordt opgelegd.

E. Doorgifte van persoonsgegevens door overheidsinstanties

20. De Autoriteit brengt in herinnering dat zowel op Federaal als op Vlaams niveau voor de doorgifte van persoonsgegevens in principe de verplichting geldt om protocolakkoorden af te sluiten. Indien het Ontwerp dergelijke uitwisselingen impliceert, dienen de volgende regels in acht te worden genomen:

- vooraleer toegang te verlenen tot persoonsgegevens die afkomstig zijn van een federale overheid dient er in principe een protocolakkoord te worden afgesloten overeenkomstig artikel 20 WVG. Op dit principe zijn er twee belangrijke uitzonderingen:
 - indien de verzendende en ontvangende verwerkingsverantwoordelijken van de gegevens niet tot een akkoord komen, moet de gegevensstroom in principe het voorwerp uitmaken van een voorafgaande beraadslaging van het Informatieveiligheidscomité;
 - voor gegevensstromen waarin instellingen betrokken zijn die deel uitmaken van het netwerk van de sociale zekerheid, moet steeds in concreto worden nagegaan of hetzij een protocolakkoord moet worden afgesloten (en enkel wanneer de verwerkingsverantwoordelijken niet tot een akkoord komen, een beraadslaging van het Informatieveiligheidscomité), hetzij verplicht een beraadslaging van het Informatieveiligheidscomité (in de plaats van een protocolakkoord);
- krachtens artikel 3 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vragen de entiteiten van de Vlaamse administratie de gegevens die ze nodig hebben om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen op bij authentieke gegevensbronnen. Krachtens artikel 8 van dit decreet, vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie naar een andere instantie of naar een externe overheid een protocol, gesloten tussen de betreffende instanties. Dit protocol is echter niet vereist wanneer het informatieveiligheidscomité een beraadslaging verleent.

21. Indien persoonsgegevens worden doorgegeven aan derde landen of aan internationale organisaties moet erover gewaakt worden dat dit gebeurt hetzij overeenkomstig de instrumenten vermeld in de artikelen 45 - 48 AVG dan wel een van de specifieke situaties vermeld in artikel 49 AVG van toepassing is en mits het voorzien van passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum